

(ראה: גלופה) ראובן רובין, ציונה תגר, לרבין, סלרי ואחרים — ציור שעד היום הוא קשה לעיכול למומחי האמנות של המוסיאונים בישראל, המתעלמים ממנו בשיטתיות לא מובנת. העיתונאי אהוד בן-עזר מרווח על תל-אביב בראשיתה בראי הסיפורות. תוך שהוא שורר את יצירותיהם של ש"י עגנון, אשר ברש, רבורה ברון, י"ח ברנר ואחרים, שהיפרו איש את רעהו בימי הראשית של עיריהחול.

בשנת 1924 הגיע המשורר הלאומי חיים נחמן ביאליק והקים את ביתו בתל-אביב, שהשפיעו לא נמנעו על אופייה התרבותי. הוא ייסד את עונג שבת ועודד את הקמת אוהל-שם ואת קליטת האמנות הבימה והארמון מסודות תרבות ראשוניים של העיר העברית הראשונה. תחת הכותרת ביאליק בתל-אביב מובאים קטעים מתוך סיפורו של הצייר חיים גליקסברג ביאליק יום-יום.

משורר אחר, שנערותו עברה עליו בתל-אביב, הוא המשורר נתן אלתרמן, ששש סקיצות תל-אביביות שלו מובאות (הבניינים אשר הקים / ילדו קומה ועוד קומה...)

תחת הכותרת תל-אביב בת עשרים וחמש מובאת סקירתו של ראשיהעירייה הראשון מאיר דיזנגוף, רשימה שאחד מהתצלומים הנלווים לה, הוא אוטובוס הקומותיים הראשון של העיר, שכבה הלהיב את דימונם של ילדי תל-אביב.

העיתונאי פנחס יורמן מביא תחת הכותרת תל-אביב 1934: תמונת מצב, אותה רלה מתוך עיתוני התקופה. הספר יעקוב חורגין, ילד יפו, מביא צרור זיכרונות ואהבה לעיר, שנערותו כוסס כרגליו בחולותיה. אחר מילוי אחוות בית היה יהושע (יו"ש) שלמון.

סופרת יורסנר
חרב האקדמיה ומיכנסי גינס

שמביא זיכרונותיו תחת הכותרת להיות ילד בתל-אביב הקטנה. בסופה של החוברת מצוי מידרוך, מרדיקסיוורים בין שרידיה האחרונים של תל-אביב הקטנה, שגורדיהשחקים מוחקים אותה בהדרגה.

תרגום

מכת-חסד

כאשר הצטרפה בינואר 1981, מרגריט יורסנר, בת ה-78, כאשה הראשונה לבני האלמוות של האקדמיה הצרפתית, סירבו חברי האקדמיה להופיע בתלבושתם המסורתית: מעיל כבד ושחור מעוטב בלטים ירוקים, כובע נוצה ותגורה למותניים, והופיעו לאות-מחאה במיכנסי ג'ינס ובסודורי גולף.

באחרונה ראה אור, בתרגום לעברית, סיפורה מכת החסד / אלכסיי. קדם לספר זה, בשנות ה-50, תרגום של סיפורה הנודע ביותר, זיכרונות הדריאנוס.

מכת החסד / אלכסיי הוא ספר רגיש, מעולה ובו שני סיפורים, המבחינים לא-כמעט את ייחודה של יורסנר בסיפורת המאה-העשרים.

עלילת מכת החסד נפתחת אומנם כימי מילחמת-האזרחים בספרד, אך היא שבה אחורנית, לימי מילחמת-העולם-הראשונה, ובדומה לטר-

• מרגריט יורסנר - מכת החסד / אלכסיי; עברית: אביבה ברק; הוצאת זמורה ביתן; 144 עמודים (כריכה קשה).

גדיה יוזניץ, מככבת בה שלוש רמיות, הכבולות כמערכת-יחסים סבוכה במישחקי-שמות בין ארליק, גיבור הסיפור, סופי וקונרד. הסיפור שמתחיל בספרד, כשתנוד גרמני (פאשיסט ואיש סיס) פצוע, שב בזיכרונותיו לחוויות הנערות וההתבגרות שלו באזורים המיורחים (פולניים) של גרמניה, בסירה, שבה נרקם משולש מורכב זה, הכורק בעיניים כוחנות, כמה משרשי הגרמניות.

אריק, המתבגר לתוך המילחמה, אחרי שאביו נפל בקרב ווארדן (ויורשתו היא: על-זה-ברזל), עובר גם את החניכה המינית שלו עם סופי, תוך פרישת השימומן שכל המילחמות מביאות על המיד-האנושי. שימומן, שבמיקרה של אריק מביא לגיוועת רגשותיו.

תוך פרישת עולם זה, נחשף פרק ההתמודדות של אירופה, במהלך המילחמה, בין מעמדותיה השליטת ו בין הכולשביקים המאיימים ממזרח, כאשר לקראת סופו של הסיפור, מגיע אריק לעימות גלוי עם סופי, הקושרת גורלה בצד האחר של המאבק, שבסופו הוא המוציא-להורג את סופי.

בתנועה מהוררת החלה להתיר את כפתוריו מקטרונה העליונים. כאילו עמדתו לנעוץ את האקרה בלבה. אני מוכרח לומר שמחשבותי המעטות היו תנועות גלופה הזה, החי, החם, המוכר לי כמו ידיו, שעל כן היינו בקירבה רבה זה לצד זה; חשתי לפות במין צעיר אבסורדי על הילדים שאשה זו יכלה להביא לעולם ושהיו יורשים ממנה את אומץ לבו ואת ענינה (...)

היא נשמה קצת מהר מדי ואני נתלית במחשבה שרציתי לחסל את קונרד, ושהו היינריך. יריתי בראש מוסב, כמעט כמו ילד מפורד שמשפיל אקדה-סנץ בליל הגיהמולד. היידיה הראשונה קרעה חלקת-סנים ועד עולם לא אדע מה חוות לבשה סופי אל מזל המוות... הסיפור השני, אלכסיי, נפתח במיכתב הזה, ידידה יקרה, יהיה ארוך מאוד. הבתיבה אינה חביבה עלי במיוחד. ספרים שקראתי אומרים שהמילים בוגרות במחשבה, ומילים כתובות, כמרומה לי, על אחת כמה וכמה....

אלכסיי הוא סיפור, המביא מיכתב אחד וארוך של הומוסקסואל שהיה נעול בארון והחליט לצאת מתוכו, תוך שהוא מסביר את כל שעבר עליו, מאז לידתו, לאשתו.

אלכסיי הוא אנאטומיה סיפורית כנה ומשכנעת, של גבר, המנסה לשחזר את שורשי חייו, ואת הבחירה המינית שלו; מיכתב זה הוא ההסבר. לא הייתי רוצה שיהיה בתרגומה. אני

מי מריבה

קוטג' העסקנות הסיפורית

אין רגע של רממה במרמזה הסיפורית-תרבותית בישראל. המדמנה רחשת רחש רב, כתחליף לכתיבת וליצירת יצירות גדולות. רוח קצר מאדרות המדמנה בחורש האחרון מובא בה: • ישנם עיתונאים המפרסמים קומיקסטים של דוברים. עיתונאים מהסוג הזה היא ניצח אביבים שפירסמה ידיעה תחת הכותרת: עם הספר קורא מחות ספרים, ובה היא מסתמכת על סקר סיפורית שנעשה בסיפורית הצר

סופרת יורסנר

תביעה של 6.4 מיליוני שקלים

על סקר סיפורית שנעשה בסיפורית הצר כוריות. אילו היתה אביבים טורחת לכרוך, היתה מגלה עד מהרה, שבמיסגרת קיצוצי ותקציב של השר וברלוק המר ירד הכות על הסיפורית הציבורית, שכמעט חדלו לרכוש ספרים חדשים. מה שמרחיק מהן את הקוראים.

• משורר ישראלי נודע, שבעת ביקורו בניו-יורק ביקר בדירתו של הסופר האמריקאי נורמן מילר, תיאר באוזניו את הפנטהאוז קוטג' של מחבר רבי-מכד אמריקאי. ה. נוכרתי

בסיפורו של המשורר הזה, כאשר קראתי כזהרון על הסופר בדיכיון תומר ורביק פוגל תובעים 6.4 מיליוני שקלים מתברת. חיים

ליפשיץ ושהו לבניין בעיני. הקבלנים התחייבו להקים לתומר ולסוגל שני קוטגים מתוצרת. העבודה נגמרה באיחור של 18 חודשים. אז מי אמר שסופרים חיים בישראל רמת-חיים נמוכה טובה, אבל לא כולם מוכרים רב-מכד הרמים לאלה של ברציון תומר.

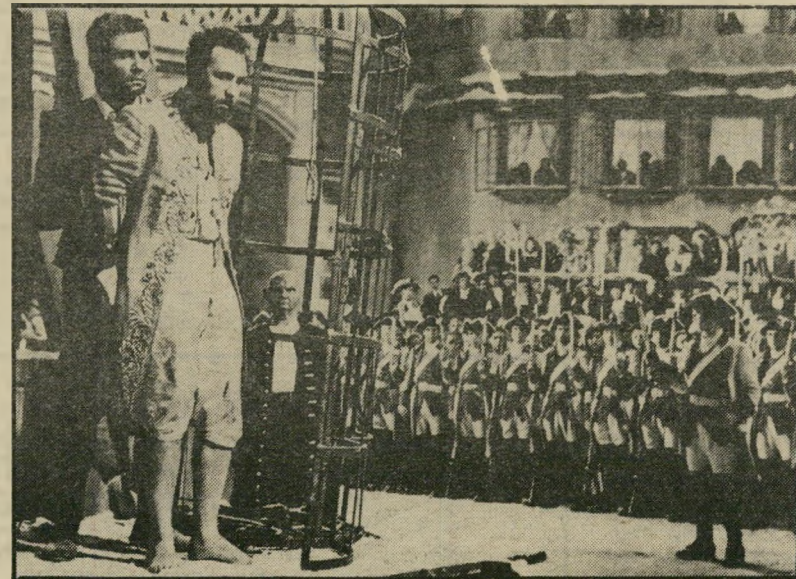
• משאירני ברמלי, יליד ארצות-הברית, תחת השם מ. ברמלי כיוזשלים ומפרסם חזרים לעברית. מפרסם בעולם האנגלו-רסכי יתור

קבצי-שירה מאשר בעברית, שהיא לשון הכתיבה שלו. מוסד-סיפורי מרווח על שני קבצי שירים של משאירני כרמי, שפורסמו בארצות-הברית ובאנגליה. את אורי צבי גרינברג, אלכסנדר פן ואחרים טרם תירגמו לאנגלית. את ט. כרמי מתרגמים כל הזמן. את נתן דך כמעט לא תירגמו, אבל את ט. כרמי מתרגמים. מעניין מדוע?

חשיבות רבה גם לבשר...

אלכסיי מתאר את ייסורי הנפש והבשר שלו, את מאבקו והתמודדותיו, כפי שנראו בתקופה שחריגים הומוסקסואליים נרדפו על-ידי החברה הסובבת אותם. עלילת המיכתב פורשת את נישואיהם ולידת דיאל של קיבה אותנו זה לזה... תוך שהוא נעזר בפסנתר (אלכסיי הוא פסנתרן), כדי להתרחק מאשתו.

שני סיפוריה של מרגריט יורסנר עדינים, רגישים ונרדפים כתיבתם בידי אשה, המצליחה להיכנס ולחזור לנככים הגכרניים. גם תרגומה של

היהודי זים" מתחנן על נפשו בכלוב-התלייה. תוצאה מזיווג בין האוריינטל-אסיאתי והכוש

בתימר חליה לבקש לי גרשנפאוק; אפילו איני מבקש שיצדיקוני; זו תהיה דרישה מוסלגת. כל תשוקתי היא שביני לרעו...

וכך מוליד אלכסיי את עלילת חייו מנשים גידלו אותי. הייתי בן-קזנים במישפחה ברובת-ילדיים; טבע תלני היה לי; אמי ואחותי לא ידעו ארשר רב... והלאה לפנימי שבה למד: אני רואה לנגד עיני קור גדול ואספר, שורה קדרת של מיטות. יקצה עם בוקר בצנינה של ראשית היום, כשהבשר חש בעליבותו...

ואלי: ייחשתי חשיבות חזנית כמעט לשדר הגוף. כנראה מפני שבבלי דעת ייחשתי

• לא ברור, מדוע השתמשה המתרגמת וכשלה בשמוש במטבע-הלשון המפדלי ברוכת-ילדים.

האנטישמי מאת ברוך גיטלים, מרצה בחוג לקולנוע באוניברסיטת תל-אביב.

קולנוע ותעמולה מדגים את עוצמות האמצעי הזה, כפי שנוצל בידי הנאצים, תוך ניסיון לכתיבת הקשר שבין ההיסטוריה הגרמנית והקולנוע הנאצי, כמשקף החזותי של הנאציזם. החלק השני בספר הסרט הנאצי האנטישמי מביא את קטלוג הסרטים הנאצי האנטישמיים, החל ברברט וברטראם, דרך לבנים מאירלנד (בסרט זה מופיעה לראשונה דמותו של היהודי לא רק כגרוטסקי, אלא אף כמסופר...)

בת-פרק היהודי הנציח - המיין קאמפף של הקולנוע הנאצי האנטישמי מובא סיפורו של סרט, הנחשב מורליאב של סירטי-התעודה הנאציים, סרט שכונה פרט השינאה של כל הזמנים, סרט שתמונותיו צולמו מייד אחרי פלישת הנאצים לפולין (1939) כגטאות של לודז, וארשה, קראקוב ולובלין, בידי פריץ היפלר, ראש לישכת-הסרטים של הרייך השלישי, סרט עמוס בתצלומי יהודים, עם הגדרות כנוסח בתוצאה מזיווג בין האוריינטל-אסיאתי והכרשי, נוצר יהודי זה... הסרט עמוס בתצלומי קלואפ (תקריב) של יהודים כפרצופים מעוותים, כהופעה קומית, גרוטסקית, אשר בפס-הקול של הסרט, הם מדברים בכליל לשוני של יידיש גרמנית מעוותת וחיים בוהמה ובחוסר-היגיינה.

שיא הקולנוע הנאצי התעמולתי הוא היהודי זיס, שהוא סיפור מהמאה ה-18, שהסופר היהודי ליון פויכטונגר העניק לו מיסגרת של רומן מעולה, החושף את הטרגדיה של היהודים, במובנה האנושי. סמוך למילחמת העולם השנייה, הופק סרט בריטי, אנטי-נאצי, על-יפי סיפורו של פויכטונגר, ולכן בחרי יוף גבלס בנושא זה, כדי להשיב מכה אחת אפיים.

היהודי זיס, כגירסה הנאצית, מגולם על-ידי השחקן פרדיננד מריאן, שהתמחה בגילום תפקידי נבלים. בימאי הסרט, הארלן, נשפט אחרי המילחמה במישפטי-נירנברג, שבהם סיפר, כי גבלס הישווה את הסרט לשטיינרמר דרמטי... והתחייב להשמיד את כל תשלילי הסרט, מה שהוא לא עשה.

לסיכום, זה ספר מדהים, החייב להיות בכל מדף של אורח ישראלי, החושש מתהליך ההתבהמות, הוולגאריות ואובדן ערכי-האנוש היסודיים בחברה הישראלית, ובנוסף לכך, זה ספר תמציתי על תולדות ותעמולה בכלל, והקולנועית בפרט, אם כי רצוי להתעלם מאחד מפיקי הסיום, שבהם המחבר מנסה להוכיח, כחוסר הצלחה, על הנאציות השוררת כיום בתרבות הגרמנית.

• ברוך גיטלים - קולנוע ותעמולה - הסרט הנאצי האנטישמי; הוצאת רביבים; 270 עמודים (כריכה קשה ותצלומים רבים).

הימים אלה ראה אור ספר עיוני מרהים, תחת הכותרת קולנוע ותעמולה - הסרט הנאצי

הימים אלה ראה אור ספר עיוני מרהים, תחת הכותרת קולנוע ותעמולה - הסרט הנאצי